

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE STUDII SUD-EST EUROPENE

RAPORT DE ACTIVITATE
2021

Denumire	Institutul de Studii Sud-Est Europene
Statutul juridic	personalitate juridică
Actul de înființare	H.C.M. 541/20 iulie 1963. ISSEE, reînființat în 1963, sub direcția Prof. Mihai Berza, este succesorul de drept al Institutului de Studii Sud-Est Europene întemeiat de Nicolae Iorga în 1913 și al Institutului de Studii și Cercetări Balcanice întemeiat de Victor Papacostea în 1937.
Director	Dr. Andrei-Constantin Timotin / Dr. Daniel Cain
Adresa	Casa Academiei, et. 4, Calea 13 Septembrie nr. 13, 050711 București
Telefon	0213182429
Fax	0213182422
pagina web	www.acadsudest.ro
e-mail	issee@acadsudest.ro

DOMENIILE DE CERCETARE
ALE INSTITUTULUI DE STUDII SUD-EST EUROPENE

Conform clasificării CAEN: 7220 Cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste
Conform clasificării UNESCO: 5599 Istoria comparată a popoarelor din Sud-Estul european;
6299 Științele artelor și literelor, istoria comparată a literaturilor Sud-Estului european; 5799
Lingvistică balcanică; 5199 Antropologie generală și comparată a Sud-Estului european.

Misiunea științifică a Institutului și direcțiile de cercetare definitorii

Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române desfășoară activitate științifică în domeniul cercetării comparative și interdisciplinare a Sud-Estului Europei. ISSEE colaborează strâns cu Comitetul Național Român de Studii Sud-Est Europene și cu Asociația Internațională de Studii Sud-Est Europene, organism care susține și coordonează studiile sud-est europene pe plan mondial. ISSEE este menit să contribuie la dezvoltarea cercetărilor științifice asupra Balcanilor și, în sens mai larg, a întregului Sud-Est european, la progresul cunoașterii popoarelor din această zonă, la relevarea elementelor comune din istoria și cultura lor. ISSEE cercetează sistematic acțiunea principalilor factori de unitate în diversitate asupra lumii sud-est europene: substratul iliro-tracic, Imperiul și civilizația romană, elenismul, civilizația bizantină, statele, limbile și culturile sud-slave, civilizația otomană, neolenismul, ortodoxia, modernismul european. ISSEE publică colecții de izvoare, lucrări de sinteză, monografii, o revistă cu largă recunoaștere internațională (RESEE), organizează reuniuni științifice internaționale, participă la organizarea de cicluri de calificare doctorală și postdoctorală, organizează cursuri de limbi balcanice și orientale, încheie acorduri de cooperare cu instituții cu profil înrudit din întreaga lume.

Număr de cercetători în Institutul de Studii Sud-Est Europene: **28**; număr de posturi: **32**

**PROGRAMELE DE CERCETARE
ALE INSTITUTULUI DE STUDII SUD-EST EUROPENE ÎN 2021
aprobate de Secția de Științe Istorice și Arheologie
a Academiei Române în luna decembrie 2020**

Programul 1. Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate. Coordonator: Ioana Feodorov. Program fundamental al Academiei Române.

Colectiv de cercetare: Ioana Feodorov, Andrei Pippidi, Andrei Timotin, Mihai Țipău, Daniel Cain, cu colaborarea Iulianei Deac (tehnoredactor).

Lucrări planificate în 2021:

1. Publicarea la Editura Istros a ultimului volum al seriei, al VII-lea, cuprinzând Indicii generali, aprox. 200 pag. (coord. Ioana Feodorov);
2. Mihai Țipău, *Mărturii românești peste hotare. Grecia*, ediție revizuită și adăugită, pregătire pentru publicare la Editura Istros.

Programul 2. Istoria limbilor și a societăților tradiționale din Sud-Estul Europei. Coordonator: Cătălina Vătășescu. Programului îi este asociat un proiect de cercetare bilateral cu Institutul de Balcanologie al Academiei Bulgare de Științe: *Les relations ethniques et culturelles dans l'Europe du Sud-Est reflétées dans les langues et les littératures de la région (2020-2022).*

Lucrări planificate:

Cătălina Vătășescu, *Studiu asupra limbii obiceiurilor juridice albaneze în comparație cu româna (2020-2022).*

Oana Uță Bărbulescu, *Cercetări asupra istororomânei pe baza unor anchete de teren și a unei platforme electronice noi (2020-2022)*

Simona Nicolae, *Lexicul culorilor în textele grecești antice și bizantine. Studiu semantic, etimologic și comparativ (2020-2022).*

Cristina Codarcea, *Rolul culturii materiale în reconstrucția identității catolice în secolul al XVII-lea în enclavale catolice din Rumelia otomană (2020-2022).*

Programul 3. Antropologia socială a spațiului sud-est european. Coordonator: Stelu Șerban. Programului îi este asociat un proiect de cercetare bilateral cu Institutul de Etnografie și Folclor al Academiei Bulgare de Științe: *Ethnicity, People and Environment on the Danube (2018-2021).*

Lucrări planificate:

1. Stelu Șerban, *Integrarea Dunării în infrastructurile naționale din România și Bulgaria (2019-2021)*

2. Ștefan Dorondel, *Stat, infrastructuri și resurse naturale în Balcani (2019-2021)*

Programul 4. Instituții, religie și colonizare în Antichitatea greacă. Coordonator: Vasilica Lungu. Programului îi sunt asociate parteneriate cu Muzeul Luvru (Paris) și ICEM-Tulcea (2021-2024), colaborări cu Institutul Canadian din Atena în vederea finalizării proiectului de la Lesbos, privind cercetarea și publicarea rezultatelor săpăturilor arheologice din situl Kastro-Mytilene, respectiv cu AOROC Paris și Universitatea Lyon Lumière 2, în proiectul Labraunda (1 iulie - 10 septembrie 2021).

Lucrări planificate:

Vasilica Lungu, *Cetățile ioniene Orgame și Tomis. Dinamica evoluției lor istorice în context egeo-mediteranean (sec. VII-I a. Chr.)* (2021-2023).

Adrian Robu, *Istoria și epigrafia cetăților din Megarida (secolele V î. Hr.-V d. Hr.)* (2018-2021)

Programul 5. Literatura bizantină (sec. XI-XV): ediții, traduceri și studii istorico-filologice. Coordonator: Simona Nicolae.

Lucrări planificate:

1. Simona Nicolae, *Manuel Paleologul: scrisori și versuri creștine. Ediție, traducere, studiu* (2021-2023)
2. Mihail Mitrea, *Ediția critică a Cuvântului encomiastic la Sfinții Apostoli (BHG 160h) compus de patriarhul Filotei Kokkinos* (2021-2023)
3. Mircea Duluş, *Philagathos din Cerami, Omilia LV, „Încă n-a venit ceasul Meu” (Matrit. gr. 4554, f. 139^v-143^r): text, traducere și comentariu* (2021)

Programul 6. Tradiția bizantină în Sud-Estul Europei (sec. XIV-XVII). Coordonator: Andrei Pippidi. Programului îi sunt asociate două proiecte de cercetare, cu Institutul de Studii Bizantine al Academiei Sârbe: *Byzantine Heritage in South-Eastern Europe in the Middle Ages* (2018-2021), respectiv cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe și Institutul de Istorie „N. Iorga”: *Religious rhetoric of power in the Byzantine and Balkan Middle Ages* (2018-2021).

Lucrări planificate:

1. Andrei Pippidi, *Izvoare noi ale istoriei Țării Românești. Colecția de documente muntene (sec. XIV-XVII) a iluministului ardelean Vasilie Pop* (2021-2023)
2. Petre Guran, *Opțiunea bizantină. Circumstanță istorică, construcție identitară și conștiință dogmatică în formarea ethosului ortodox (sec. XIII-XVI)* (2020-2022)
3. Oana Iacobovschi, *Imitarea icoanelor portabile în decorația parietală a bisericilor de tradiție bizantină în spațiul sud-est european. Fenomen artistic și devoțional* (2020-2022)
4. Mihail-George Hâncu, *Palia istorică în spațiul bizantino-slav* (2020-2022)

Programul 7. Sud-Estul Europei și Mediterana Orientală în epoca otomană (sec. XV-XIX). Coordonator: Viorel Panaite.

Lucrări planificate:

Viorel Panaite, Radu Dipratu, *Înțelegerile otomane de pace și comerț (sec. XV-XIX). Partea I. Inventarul ‘ahdname-lelor din secolul al XVI-lea* (2020-2022).

Programul 8. Relațiile Sud-Estului Europei cu Orientul Apropiat și Caucazul. Coordonator: Ioana Feodorov. Acestui program îi sunt asociate două proiecte de cercetare bilaterale, cu Institutul de Studii Orientale „A. Krymsky” din Kiev al Academiei de Științe a Ucrainei (*17th Century Historical Sources concerning Moldavia and Ukraine. Research on Paul of Aleppo’s Travels of Macarius III, Patriarch of Antioch*, 2018-2021), respectiv cu Institutul de Studii Orientale din Sankt-Petersburg (*Documents concerning the relations between East-European countries and the Patriarchate of Antioch (Syria) in the XVIIth century*).

Colectiv de cercetare: Ioana Feodorov (coord.), Mihai Țipău, Radu Dipratu, David L. Neagu.

Lucrări planificate:

Catalogul manuscriselor orientale din colecțiile Bibliotecii Academiei Române – București și Filiala Cluj (2020-2023). Lucrarea va avea ca rezultat întocmirea unui catalog

descriptiv pentru uzul B.A.R. și publicarea unui volum ilustrat. Colectiv de cercetare: Ioana Feodorov (coord.), Mihai Țipău, Radu Dipratu și David L. Neagu. Lucrarea se va desfășura în baza unor acorduri semnate cu Biblioteca Academiei Române – București și Filiala Cluj.

Programul 9. Neolenismul în Sud-Estul european: erudiție, mobilitate, modernitate.

Coordonator: Lia Brad Chisacof.

1. Lia Brad Chisacof, *Ediția „Condicii limbii românești” a lui Iordache Golescu (Ms. rom. 1595 BAR)* (2018-2021)
2. Mihai Țipău, *Scrierea istorică a lui Athanasios Ipsilantis Komninos. Traducere în limba română cu note istorice și filologice* (2017-2021)
3. Ștefan Petrescu, *Arendașii „sud-dunăreni” în România secolului al XIX-lea* (2020-2022).
4. Marilena Vlad, *Ediție și traducere din limba greacă a primei părți a tratatului De anima al lui Teofil Corydaleu* (2020-2022).

Programul 10. Relații interbalcanice în secolele XIX-XX. Coordonator: Daniel Cain.

Programului îi este asociat un proiect de cercetare bilateral cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe: *Dobroudja, région de frontière dans l'Empire ottoman tardif, Bulgarie et Roumanie: Histoire et mémoire* (2020-2022).

Lucrări planificate:

1. Daniel Cain, *Noii cetățeni români (1864-1923): studiu prosopografic* (2021-2022) și *Relații militare româno-bulgare (1912-1918)* (2021-2023)
2. Florin Țurcanu, *În așteptarea războiului: garnizoana Capului de Pod Turtucaia în ultimul an al neutralității României (1915-1916)* (2021-2023)
3. Ligia Livadă-Cadeschi, *Memorii de război ale medicilor români, secolele XIX-XX* (2021-2023)
4. Virginia Blînda, *Mobilitatea cunoașterii în Sud-Estul Europei (a doua jumătate a secolului al XIX-lea)* (2020-2022)

Programul 11. Bibliografia critică a *Revue des Études Sud-Est européennes*.

Coordonator: Andrei Timotin.

Lucrare planificată:

Andrei Timotin (coord.), Mihail-George Hâncu, Oana Iacubovschi, Ștefan Petrescu, Radu Dipratu, *Bibliografia critică a „Revue des Études Sud-Est européennes” (1963-2020)* (2018-2021)

PROIECTE DE COOPERARE INTERACADEMICĂ INTERNAȚIONALĂ ASOCIATE PROGRAMELOR DE CERCETARE ALE INSTITUTULUI ÎN 2021

Proiectul 1. Les relations ethniques et culturelles dans l'Europe du Sud-Est reflétées dans les langues et les littératures de la région (2020-2022). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Balcanistică și Centrul de Tracologie al Academiei Bulgare de Științe, asociat Programului de cercetare nr. 2. **Coordonatori: Cătălina Vătășescu și Lora Taseva.**

Colectivul de cercetare român: Cătălina Vătășescu, Cristina Codarcea, Mihail-George Hâncu, Simona Nicolae, Lia Brad Chisacof.

Proiectul 2. Ethnicity, People and Environment on the Danube (2018-2021). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Etnologie și Folclor și Muzeul Etnografic din Sofia al Academiei Bulgare de Științe, asociat Programului de cercetare nr. 3. **Coordonatori: Stelu Șerban și Petko Hristov.**

Colectivul de cercetare român: Stelu Șerban, Virginia Blînda, Ștefan Dorondel.

Proiectul 3. La cité Orgamé/Argamum et son territoire: archéologie d'un paysage antique (2021-2024). Programul II franco-român coordonat de Institutul de Studii Sud-Est Europene și Institutul de Ecologie Muzeală Tulcea din partea română și de Muzeul Luvru, din partea franceză, asociat Programului de cercetare nr. 4. **Coordonatori: Vasilica Lungu și Alexandre Baralis.**

Proiectul 4. The Byzantine Heritage in South-Eastern Europe in the Middle Ages (2018-2021). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Bizantine al Academiei Sârbe de Științe, asociat Programului de cercetare nr. 6. **Coordonatori: Andrei Timotin și Srdjan Pirivatrić.**

Colectivul de cercetare român: Andrei Timotin, Andrei Pippidi, Oana Iacubovschi, Petre Guran, Mihail-George Hâncu.

Proiectul 5. Religious rhetoric of power in the Byzantine and Balkan Middle Ages (2018-2021). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, în colaborare cu Institutul de Istorie „N. Iorga”, asociat Programului de cercetare nr. 6. **Coordonatori: Andrei Timotin și Ivan Biliarsky.**

Colectivul de cercetare român: Andrei Timotin, Andrei Pippidi, Oana Iacubovschi, Mihail Mitrea, Radu Dipratu (din partea ISSEE), Ovidiu Cristea, Ovidiu Olar, Lidia Cotovanu (din partea Institutului de istorie „N. Iorga”).

Proiectul 6. 17th Century Historical Sources concerning Moldavia and Ukraine. Research on Paul of Aleppo's Travels of Macarius III, Patriarch of Antioch (2018-2021). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Orientale „A. Krymsky” din Kiev al Academiei de Științe a Ucrainei, asociat Programului de cercetare nr. 8. **Coordonatori: Ioana Feodorov și Yulia Petrova.**

Colectivul de cercetare român: Ioana Feodorov, Mihai Țipău, Oana Iacubovschi, Zamfira Mihail, Ovidiu Olar (Inst. de istorie „N. Iorga”).

Proiectul 7. Documents concerning the relations between East-European countries and the Patriarchate of Antioch (Syria) in the 17th century – The Journal of Patriarch Makarius III Ibn al-Za'im's Journey to the Romanian Principalities, Ukraine and Russia, written by his son, Paul of Aleppo. Arabic edition, translation, introduction, philological and historical notes, bibliography and indices (2018-2020). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Orientale din Sankt-Petersburg, asociat Programului de cercetare nr. 8. **Coordonatori: Ioana Feodorov și Serghei Frantsuzov.**

Colectivul de cercetare român: Ioana Feodorov, Mihai Țipău, Andreea Dunaeva, Ovidiu Olar (Inst. de istorie „N. Iorga”).

Proiectul 8. Dobroudja, région de frontière dans l'Empire ottoman tardif, Bulgarie et Roumanie: Histoire et mémoire (2020-2022). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, asociat Programului de cercetare nr. 10. **Coordonatori: Daniel Cain și Blagovest Njagulov.**

Colectivul de cercetare român: Daniel Cain, Virginia Blînda, Ștefan Petrescu, Stelu Șerban, Ștefan Dorondel, Radu Dipratu.

**REZULTATELE ACTIVITĂȚII DE CERCETARE
A INSTITUTULUI DE STUDII SUD-EST EUROPENE ÎN 2021**

**Cărți (monografii, ediții, volume colective)
publicate în străinătate**

1. Ioan-Gabriel Alexandru (ed.), Konstantinos Harmenopoulos *De haeresibus*, Heidelberg, Herlo Verlag, (*Supplementa EBPB*, vol. 3), ca 150 p. (sub tipar).
2. Radu Dipratu, *Regulating Non-Muslim Communities in the Seventeenth-Century Ottoman Empire: Catholics and Capitulations*, Routledge. Taylor & Francis Group, 2021, 232 p.
3. Ștefan Dorondel, Stelu Șerban (ed.), *A New Ecological Order. Development and the Transformation of Nature in Eastern Europe*, Pittsburgh, PA, The University of Pittsburgh Press, 2022, 320 p. (<https://upittpress.org/books/9780822947172/>).
4. Ioana Feodorov, Bernard Heyberger, Samuel Noble (ed.), *Arab Christians between the Ottoman Levant and Eastern Europe*, Leiden – Boston, Brill (Arabic Christianity. Texts and Studies, vol. 3 / ACTS-3), 2021, 358 p.
5. Petre Guran, *Rendre la couronne au Christ. Etude sur la fin de l'idée impériale à Byzance*, Heidelberg, Herlo Verlag, (*Supplementa EBPB*, vol. 1), 2021, 554 p. + 92 illustrations.
6. Oana Uță, Martin Maiden, Gabriela Pană Dindelegan, Adina Dragomirescu, Rodica Zafiu, *The Oxford History of the Romanian Morphology*, Oxford, Oxford University Press, 2021, 542 p.

**Cărți (monografii, ediții, volume colective)
publicate în România**

1. Dionisie Areopagitul, *Despre ierarhia cerească*, ediție bilingvă, traducere din limba greacă, studiu introductiv, note și glosar de Marilena Vlad, Iași, Polirom, 2021, 344 p.
2. Gheorghios Athanasiade, *Biografie*, traducere, prefață, note și anexe de Lia Brad Chisacof, Brăila, Editura Istros, 347 p. (sub tipar)
3. Mihai Berza, *De la Méditerranée à la mer Noire*, édition par Andrei Pippidi, Brăila, Editura Istros, 2021, 868 p.
4. Ivan Biliarsky, Andrei Timotin (ed.), *Religious Rhetoric of Power in Byzantium and South-Eastern Europe*, Proceedings of the Session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019), Brăila, Editura Istros, 2021, (BIESEE 15), 404 p.
5. Ion Dragu, *Campania anilor 1916-1918*, studiu introductiv, îngrijire ediție și note de Daniel Cain, București, Humanitas, 2020 (apărut în 2021), 408 p.
6. Alessandro Flavio Dumitrașcu, *Genova, Dunărea de Jos și Moldova în secolele XIII-XV*, Brăila, Editura Istros, 2021 (Academia Română. Institutul de Studii Sud-Est Eurooene), 304 p.
7. Mihail Mitrea, *Pedagogia cerului. Epistola Magna a Sfântului Macarie*, Sibiu, Editura Agnos, 2021, 131 p.
8. Ștefan Petrescu, *Correspondenții români de presă și publicațiile emigrației balcanice (1877-1916)*, Brăila, Editura Istros, 2021 (Academia Română. Institutul de Studii

- Sud-Est Eurooene), 297 p.
9. Nicolae-Șerban Tanașoca, *Cuvinte latine la scriitorii bizantini din secolele VI-X*, Brăila, Editura Istros, 2021 (Academia Română. Institutul de Studii Sud-Est Europeene), 250 p.
  10. Cătălina Vătășescu (ed.), *New Perspectives on Balkan Linguistics / Nouvelles perspectives sur la linguistique balkanique*, Proceedings of the Session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019), Brăila, Editura Istros, 2021, (BIESEE 17), 215 p.

Articole publicate în reviste științifice din străinătate

1. Mircea Duluș, *Philip-Philagathos' allegorical interpretation of Heliodorus' Aithiopika: Eros, mimesis and scriptural anagogical exegesis*, în „Byzantinische Zeitschrift”, 114 (2021), p. 1037–1078 (**ISI indexed journal**).
2. Mircea Duluș, *From Rhetorical Appropriation to Spiritual Transposition: The Homilies of Philagathos of Cerami and the Ancient Novels*, în „Byzantion: Revue Internationale des Études Byzantines”, 91 (2021), p. 111–154 (**SCOPUS, ERIH PLUS indexed journal**).
3. Ștefan Dorondel, Stelu Șerban, Marian Tudor, *Ecological Restoration in “Liquid Societies”. Lessons from Eastern Europe*, în „Nature and Culture”, Volume 16, Issue 2, Summer 2021, p. 86–117 (**ISI indexed journal**).
4. Mihail-George Hâncu, «Begin as You Mean to Go On»: *The Opening Chapters of the Palaea Historica in Greek, Slavonic, and Romanian*, în „Études balkaniques”, LVII/2, Sofia, Institut d'Études balkaniques & Centre de Thracologie, 2021, p. 227 – 250 (**ERIH PLUS indexed journal**).
5. Ligiă Livadă-Cadeschi, *Les médecins hygiénistes du XIXe siècle et l'alimentation du paysan roumain*, în „Revue Histoire, médecine, santé”, nr. 17/été 2020, p. 57-72 (apărut în 2021).
6. Mihail Mitrea, *Monasticism and Kinship in Byzantine Hesychastic Hagiography*, în „Greek, Roman, and Byzantine Studies”, 61 (2021), p. 396-422 (**ISI indexed journal**).
7. David L. Neagu, *Hethum I Between the Mongol Empire and the Holy See*, în „Banber Matenadarani”, vol. 31, Erevan, 2021, p. 210-230.
8. Andrei Pippidi, *Basarabia lui Nicolae Iorga*, în „Limba Română”, 3, anul XXXI, Chișinău, 2021, 3 p.
9. Stelu Șerban, *Whose minority? The resistant identity of the Moldavian Csangos*, în „Comparative Southeast European Studies”, nr.4/2021 (în curs de publicare).
10. Florin Țurcanu, *Voyages d'intellectuels français dans la Roumanie des années 1921*, în „20 & 21. Revue d'histoire”, 152, oct-dec. 2021, (în curs de publicare) (**ISI indexed journal**).
11. Florin Țurcanu, (împreună cu Sophie Cœuré), *L'ouverture des archives des régimes communistes trente ans après. Les voies divergentes de la Roumanie et de la Russie*, în „Revue d'histoire moderne & contemporaine”, nr. 68-2, 2021 (în curs de publicare) (**ISI indexed journal**).
12. Marilena Vlad, *Damascius on Self-Constituted Realities*, în „Archiv für Geschichte der Philosophie”, 103 (3), 2021, p. 404-428 (**ISI indexed journal**).

Articole publicate în reviste științifice din țară

1. Virginia Blînda, *La mémoire du passé : le contrôle du savoir (milieu - seconde moitié du XIXe siècle)*, în „Analele Universității București. Științe Politice”, XXII, nr. 1-2, 2020 [2021], p. 3-17 (**ERIH PLUS indexed journal**).
2. Virginia Blînda, *La migration des livres dans le Sud-est de l'Europe (milieu du XIXe siècle)*, în RESEE, LIX, 2021, p. 245-256 (**SCOPUS, ERIH PLUS indexed journal**).
3. Virginia Blînda, *Censeurs et censurés dans la Valachie et l'Empire ottoman (milieu-seconde moitié du XIXe siècle)*, în „Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane ”Gheorghe Șincai”, XXIV, Târgu Mureș, 2021, p. 5-20 (**CEEOL indexed journal**).
4. Daniel Cain, *O călătorie prin Balcani (1927)*, în „Revista Bibliotecii Academiei Române”, An 6, Nr. 11, ian-iun 2021, p. 97-129.
5. Alessandro Flavio Dumitrașcu, *Noi izvoare privitoare la exportul de cereale al Țărilor Române în secolul al XV-lea*, în „Analele Putnei”, XVI, 2020, 1. p. 201–218 (apărut în 2021) (EBSCO host).
6. Alessandro Flavio Dumitrașcu, *Un tardo riferimento all' alleanza dinastica tra i Paleologi e i Malatesta*, în RESEE LIX, 2021, p. 267-275
7. Petre Guran, *Funcția „imperială” a limbii române*, în „Philologica Jassyensia”, an XIV, nr. 1 (33), 2021, p. 103-117 (**ISI indexed journal**).
8. Ioana Feodorov, *New Research Projects in the Institute for South-East European Studies. TYPARABIC*, RESEE, LIX, 2021, p. 277-279.
9. Ioana Feodorov, *O carte arabă rară în colecțiile B. A. R.*, în „Tezaur. Foaie a Bibliotecii Academiei Române”, an II, nr 3, martie 2021, p. 10-11.
10. Ligia Livadă-Cadeschi, *Din istoria și istoriografia medicinei românești. Dr. Pompei Samarian (1879-1942)*, în „Caiete de Antropologie Istorică”, anul XX, nr. 1 (38), ianuarie-iunie 2021, p. 127-144.
11. Vasilica Lungu, *Attic black-figure pottery at Tomis: the Haimon Painter's cup-skyphoi*, în „Caiete ARA”, 12, 2021, p. 45-56.
12. Zamfira Mihail, *Considerații despre circulația cărților în spațiul estic românesc (sec.XVII – XIX)*, în „Philologica Jassyensia”, XVII, 2 (34), 2021, sub tipar (**ISI indexed journal**).
13. Mihail Mitrea, *Despre metanoia în amurgul Bizanțului. Omilia despre pocăință a Patriarhului Calist I al Constantinopolului: introducere, text grecesc și traducere*, în „Teologie și Viață”, Anul XXXI (XCVII), nr. 5-8, 2021, p. 202-224.
14. Simona Nicolae, *Simbolismul oglinzii și tipologia denumirilor genului parenetic*, în „Studii clasice”, XLIX/2020, p. 177-194 (apărută în iulie 2021).
15. Andrei Pippidi, *Familia Rosetti: domni, doamne și domnițe*, în „Prutul”, 66, Huși, 2021.
16. Andrei Pippidi, *Profil de Clasicist*, în „Studii Clasice”, L/2021 (sub tipar).
17. Andrei Pippidi, *Un călător grăbit și informatorii săi*, în „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”, t.XXXIX, 2015-2020, p. 233-242.
18. Cătălina Vătășescu, *Termes concernant la propriété dans le Kanun i Lekë Dukagjinit*, RESEE, LIX, 2021, p. 257-266.

Capitole în volume colective publicate în străinătate

1. Daniel Cain, *Behind the Scenes of Romanian Diplomacy: The Alexandru Gurănescu Case (1921)*, în *Romanian Diplomacy in the 20th Century. Biographies, Institutional*

- Pathways, International Challenges*, edited by Adrian Vițălaru, Ionuț Nistor and Adrian Bogdan Ceobanu, Peter Lang, Bruxelles, 2021, p. 65-75.
2. Lia Chisacof, *Many Happy Returns*, în Manuela Nevaci, Irina Floarea, Ioan-Mircea Farcaș (ed.), *Ex Oriente lux. In honorem Nicolae Saramandu*, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2021, p. 227-230.
  3. Mircea Duluș, *Ekphrasis and Emotional Intensity in the Homilies of Philagathos of Cerami*, în *Emotions through Time: from Antiquity to Byzantium*, ed. Douglas Cairns, Martin Hinterberger, Aglae Pizzone, and Matteo Zaccarini, Mohr Siebeck, 2021, p. 214–238 (în curs de publicare).
  4. Ioana Feodorov, „*Was Peter Movilă's Confession of the Orthodox Faith a Source for the Teachings on the Orthodox Faith Printed in the 1752 Beirut Psalter?*”, în *Arab Christians between the Ottoman Levant and Eastern Europe*, ed. Ioana Feodorov, Bernard Heyberger și Samuel Noble, ACTS-3, Ed. Brill, Leiden, 2021, p. 193-223.
  5. Ioana Feodorov, *Through the Looking-Glass: Remembering the First Exhibition of Melkite Icons at the Nicolas Ibrahim Sursock Museum in Beirut, May – June 1969*, în *Arab Christians between the Ottoman Levant and Eastern Europe*, ed. Ioana Feodorov, Bernard Heyberger și Samuel Noble, ACTS-3, Ed. Brill, Leiden, 2021, p. 339-358.
  6. Ioana Feodorov, *Ouăle de struț din bisericile ortodoxe: înțeles duhovnicesc și tradiție decorativă*, în Manuela Nevaci, Irina Floarea, Ioan-Mircea Farcaș (ed.), *Ex Oriente lux. In honorem Nicolae Saramandu*, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2021, p. 481-504.
  7. Mihai Hâncu, *Naming the Dragon in South-East European Languages*, în Лора Тасева, Пенка Данова (eds.), *Югоизточна Европа през вековете: социална история, езикови и културни контакти*, Studia Balcanica 35, София, Институт за балканистика с Център по тракология, 2021, p. 367-382.
  8. Vasilica Lungu, *La céramique commune des sites de Messarité 2, Messarité 4 et Messarité 6*, în vol. *Apollonia Pontica*, coord. Alexandre Baralis, Paris, Muzeul Luvru, 54 p. (înaintat spre publicare)
  9. Vasilica Lungu, *Hellenistic mould made relief bowls from Celaenae (Kelainai)/Apameia Kibôtos* (împreună cu P. Dupont), în *International Conference IARPotHP, Kaštela 2020*, p. 561-572.
  10. Vasilica Lungu (împreună cu P. Dupont), *Orgame necropolis : a contextual study of the earliest pottery imports*, în G.R. Tsetschladze, A. Avram. J. Hargrave, *The Greeks and Romans in the Black Sea and the Importance of the Pontic Region for the Graeco-Roman World (7th century BC-5th century AD): 20 Years On (1997-2017), Proceedings of the Sixth International Congress on Black Sea Antiquities, Dedicated to Prof Sir John Boardman to celebrate his exceptional achievements and his 90th birthday*, Archaeopress, Oxford, 2021, p. 69-77.
  11. Vasilica Lungu (împreună cu A. Streinu), *Late Hellenistic and Early Roman pottery at Rachelu. The current state of research on an open settlement close to Noviodunum*, în G.R. Tsetschladze, A. Avram. J. Hargrave, *The Greeks and Romans in the Black Sea and the Importance of the Pontic Region for the Graeco-Roman World (7th century BC-5th century AD): 20 Years On (1997-2017), Proceedings of the Sixth International Congress on Black Sea Antiquities, Dedicated to Prof Sir John Boardman to celebrate his exceptional achievements and his 90th birthday*, Archaeopress, Oxford, 2021, p. 378-391.
  12. Vasilica Lungu (împreună cu A. Baralis), *Colonising the Southern Sectors of the Danubian Delta : the Settlement of Caraburun-Acic Suat*, în David Braund, Vladimir F. Stolba and Ulrike Peter (eds.), *Environment and Habitation around the Black Sea*, Edited by:, University Press Aarhus 2021, p. 91-120.

13. Vasilica Lungu, *Timbres amphoriques rhodiens d'Archangelos (Rhodes)*, în J. Boardman, J. Hargrave, A. Avram and A. Podossinov (eds.), *Connecting the Ancient World West and East*, Peeters, Leuven, 2021, p. 1181-1200.
14. Mihail Mitrea, *Novel insights on the marginal notes and editorial practice of Philotheos Kokkinos*, în Marie Cronier și Brigitte Mondrain (eds.), *Le livre manuscrit grec: écritures, matériaux, histoire (Travaux et Mémoires 24.1)*, 2020 (volum publicat în 2021), pp. 317-353.
15. Zamfira Mihail, *Сочинения Ефрема Сирина на славянском языке в Библиотеке Румынской Академии*, în Лора Тасева, Пенка Данова (eds.), *Югоизточна Европа през вековете: социална история, езикови и културни контакти*, Studia Balcanica 35, София, Институт за балканистика с Център по тракология, 2021, p.455–473.
16. Andrei Pippidi, *Balkan Hinterlands. The Danubian Principalities*, în Paschalis M. Kitromilides, Constantinos Tsoukalas (eds), *The Greek Revolution. A Critical Dictionary*, Harvard, 2021, 9 p.+ 1 map.
17. Mihai Țipău, *Byzance et les Grecs dans le récit de voyage de Paul d'Alep*, în *Arab Christians between the Ottoman Levant and Eastern Europe*, ed. Ioana Feodorov, Bernard Heyberger și Samuel Noble, ACTS-3, Ed. Brill, Leiden, 2021, p. 79-94.
18. Oana Uță (împreună cu Melania Roibu), *Stancetaking in the Romanian Interwar Parliamentary Discourse*, în Liliana Ionescu-Ruxăndoiu (ed.), *Attitude and Stance in Discourse*, Cambridge: Cambridge Scholars, 2021, p. 316-342.
19. Cătălina Vătășescu, *Al doilea volum al Atlasului lingvistic al dialectului aromân, sursă importantă pentru cunoașterea raporturilor lexicale aromâno-albaneze*, în Manuela Nevaci, Irina Floarea, Ioan-Mircea Farcaș (ed.), *Ex Oriente lux. In honorem Nicolae Saramandu*, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2021, p. 1097-1102.
20. Cătălina Vătășescu, *Termes pour « fiançailles » et « mariage » en roumain, albanais et les langues romanes occidentales*, în Лора Тасева, Пенка Данова (eds.), *Югоизточна Европа през вековете: социална история, езикови и културни контакти*, Studia Balcanica 35, София, Институт за балканистика с Център по тракология, 2021, p. 355-366.
21. Marilena Vlad, *Damascius. New Insights in the Platonic Tradition*, în S. Wear, F. Lauritzen (eds.), *Byzantine Platonists*, Franciscan University Press, Steubenville Ohio, 2021 (în curs de publicare).
22. Marilena Vlad, *Dialectic and Philosophical Divination in Plato's Phaedrus*, în K. Larsen, V. Haraldsen, J. Vlasits (eds.), *New Perspectives on Platonic Dialectic*, Routledge, 2021 (în curs de publicare).
23. Marilena Vlad, *Dionysius' Concept of Hierarchy*, în D. Lauritzen (ed.) *Inventer les anges de l'Antiquité à Byzance, Travaux et Mémoires, Centre d'études sur l'Histoire et la Civilisation de Byzance, Collège de France, Paris, 2021*, (în curs de publicare).
24. Marilena Vlad, *L'Être premier – entre Proclus et Denys l'Aréopagite*, în D. Calma (ed.), *Reading Proclus and the Book of Causes. III*, Brill, 2021 (în curs de publicare).

Capitole în volume colective publicate în România

1. Virginia Blînda, *The Book as Weapon of Knowledge: Legislative Approaches in Wallachia (1852) / Cartea, armă a cunoașterii: abordări legislative în Țara Românească (1852)*, în Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (eds.), *The Dialog and Multicultural Discourses*. Section: History, Political Sciences, International Relations, Târgu Mureș, "Arhipelag XXI" Press, 2020 [2021], p. 143-150.
2. Daniel Cain, *Introducere*, în Dr. Elena Mușat, Laura Dumitru (ed.), *Constantin Diamandi*,

- ministru al României la Petrograd, Vol. II, Corespondență diplomatică: 1915-1916, București, Arhivele Nationale ale României, 2021, p. 7-14.*
3. Ștefan Dorondel, *O etnografie a pădurilor dispărute. Despre putere, politică și țapi ispășitori într-un sat din Argeș*, în Maria Rădan-Papadima (ed.), *Sfertul Academic*, București, Ed. Rotipo, 2020, p. 153-164 (apărut în 2021).
  4. Petre Guran, *Noi nu avem aici cetate statornică”: caracterul non-social al creștinismului timpuriu*, în Miruna Tătaru Cazaban (ed.), *Teologie și politică. De la părinții Bisericii la Europa unită*, Târgoviște, Cetatea de Scaun, 2021, p. 27-50.
  5. Ligia Livadă-Cadeschi, *O tribună a eugenismului românesc, ”Revista de Igienă Socială” (1931-1934)*, în Liviu Boar, Ioan Bolovan, Laura Stanciu (coord.), *Școală, Biserică, Stat și Națiune în istoria României. Omagiu Profesorului Cornel Sigmirean la împlinirea vârstei de 65 de ani*, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2021, p. 153-167.
  6. Ligia Livadă-Cadeschi, *Dilemele sistemului sanitar în România modernă (1874-1910). Medicul funcționar*, în Judit Pál, Vlad Popovici, Andrei Florin Sora (coord.), *Servitorii Statului: Funcționari, funcții și funcționarism în România modernă (1830-1948)*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2021 (sub tipar).
  7. Vasilica Lungu, *L’iconographie du Satyre istrien : essai de relecture*, în *Arhitectură. Restaurare. Arheologie. In honorem Monica Mărgineanu Cârstoiu*, București, 2021, p. 239-257.
  8. Zamfira Mihail, *Littérature de voyage, renouvellement de la méthodologie d’édition*, în *In Honorem Mihai Moraru*, București, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2021 (sub tipar).
  9. Mihai Mitrea, *Spiritual and imperial authority in the hagiographic works of Philotheos Kokkinos*, în: Ivan Biliarsky, Mihail Mitrea și Andrei Timotin (eds.), *Religious Rhetoric of Power in Byzantium and South-Eastern Europe*, Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei Carol I (BIESEE 15), p. 87-112.
  10. Simona Nicolae, *Litteris classicis semper devota... Bio- și bibliografie Florica Bechet*, în Simona Nicolae, Ioana Munteanu (coord.), *Miscellanea philologica et historica. In honorem Floricae Bechet*, Editura Universității din București, 2021. 11-28.
  11. Simona Nicolae, *Câte ceva despre libertate. De la Homer la Platon*, în Simona Nicolae, Ioana Munteanu (coord.), *Miscellanea philologica et historica. In honorem Floricae Bechet*, Editura Universității din București, 2021, p. 366-376.
  12. Ștefan Petrescu, *Jurnaliști aromâni și greci în România (1859-1922)*, în Alin Ciupală (ed.), *Ipostaze ale modernizării în Vechiul Regat*, vol. VIII, Cluj-Napoca, Mega, 2021, p. 117-143.
  13. Andrei Timotin, *Religious Rhetoric of Power in the Middle-Byzantine Period. Some Reflections*, în: Ivan Biliarsky, Mihail Mitrea și Andrei Timotin (eds.), *Religious Rhetoric of Power in Byzantium and South-Eastern Europe*, Brăila, Istros, 2021 (BIESEE 15), p. 27-36.
  14. Florin Țurcanu, *Nicolae Iorga, l’impérialisme au début du XXe siècle et « le droit à la vie des petits Etats»*, în Vojislav G. Pavlović (ed.), *The Balkans in the Age of New Imperialism and Beyond*, Brăila, Istros, 2021 (BIESEE 18), p. 9-24.
  15. Oana Uță (împreună cu Dana-Mihaela Zamfir), *Variations historiques et dialectales dans la flexion et l’aspect phonétique des mots roumains grâu «blé», frâu «frein», brâu «ceinture» et pârâu «ruisseau» et de leurs correspondants en albanais*, în Cătălina Vătășescu (ed.), *New Perspectives on Balkan Linguistics – Nouvelles perspectives sur la linguistique balkanique, Proceedings of the session organised in the framework of the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019)*, Brăila, Istros, 2021 (BIESEE 17), p. 89-146.

16. Cătălina Vătășescu, *Un livre important dans le développement des études concernant l'union linguistique balkanique: Th. Capidan, Limbă și cultură (Bucarest 1943)*, în Cătălina Vătășescu (ed.), *New Perspectives on Balkan Linguistics. Nouvelles perspectives sur la linguistique balkanique. Proceedings of the session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019)*, Brăila, Istros, 2021, p. 183-190.
17. Cătălina Vătășescu, *Jurământul în societatea tradițională albaneză. Terminologie; comparație cu româna. Observații preliminare*, în Simona Nicolae, Ioana Munteanu (coord.), *Miscellanea philologica et historica. In honorem Floricae Bechet*, Editura Universității din București, 2021, p.
18. Cătălina Vătășescu, *Rânduielile în obiceiul albanez al pământului*, în *Studii de lingvistică*, în Oana Chelaru Murăruș, Mihaela-Viorica Constantinescu, Claudia Ene, Gabriela Stoica, Andra Vasilescu (ed.), *In honorem Liliana Ionescu-Ruxăndoiu și Mihaela Mancaș*, Editura Universității din București, 2021 (a apărut semnalul).

Colecția „Bibliothèque de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes” (BIESEE)

În 2021 au apărut sau sunt în curs de apariție 4 noi volume în colecția BIESEE, coordonată de Andrei Pippidi și Andrei Timotin, sub egida ISSEE, la Editura Istros:

- Religious Rhetoric of Power in Byzantium and South-Eastern Europe*, Proceedings of the Session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019), edited by Ivan Biliarsky, Mihail Mitrea and Andrei Timotin, 2021, 404 p. (BIESEE 15)
- Biblical Apocrypha in South-Eastern Europe and Related Areas*, Proceedings of the session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019), edited by Maria Cioată, Anissava Miltenova and Emanuela Timotin, 2021, 382 p. (BIESEE 16)
- New Perspectives on Balkan Linguistics / Nouvelles perspectives sur la linguistique balkanique*, Proceedings of the session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019), edited by Cătălina Vătășescu, 2021, 215 p. (BIESEE 17)
- The Balkans in the Age of New Imperialism and Beyond*, Proceedings of the session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019), edited by Vojislav Pavlović, 2021, 184 p. (BIESEE 18) (sub tipar)

Comunicări prezentate la congrese sau colocvii cu caracter internațional

1. Virginia Blînda, conferința „*Les habitants qui furent en Turquie et inversement*” : *observations en marge de quelques documents d'archives (1853)*, la masa rotundă *Dobruđja as a border area in the Late Ottoman Empire, Bulgaria and Romania. History and memory*, organizată de ISSEE, împreună cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, 4 noiembrie 2021 (on-line).

2. Virginia Blînda, conferința *Fugitives and refugees at the Southern Wallachian border (1853)*, la conferința internațională : *Frontiere și contacte. Fenomene locale, regionale și globale*, organizată de Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor” Craiova, 19-20 noiembrie 2021 (on-line).
3. Daniel Cain, conferința *Delimitation of the New romanian-Bulgarian Land Boder (1913-1914)*, la Colocviul anual al Institutului de Studii Sud-Est Europene, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne*, 8 octombrie 2021 (on-line).
4. Daniel Cain, conferința *The challanges of a new administration the case of Lipovan Russians from Tulcea County (end of XIX-century)*, la masa rotundă *Dobrudja as a border area in the Late Ottoman Empire, Bulgaria and Romania. History and memory*, organizată de ISSEE, împreună cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, 4 noiembrie 2021 (on-line).
5. Lia Chisacof, conferința *Emperor Trajan: 1821 under other circumstances*, la Conferința internațională *An Epoch Threshold? The Year 1821 in the History of South-East Europe, at Bicentennial*, organizată de Universitatea ”Alexandru Ioan Cuza” Iași, 24 septembrie 2021.
6. Lia Chisacof, conferința *Literature as key to the 18th century*, la Colocviul anual al Institutului de Studii Sud-Est Europene, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne ISSEE*, 8 octombrie 2021 (on-line).
7. Radu Dipratu, conferința *'I shall not take their churches and turn them into mosques': The Legal Status of Catholic Churches in Ottoman Galata as Prescribed by the 'ahdnames*, în cadrul “The Conversion of Spaces and Places of Worship in Anatolia” International Conference, organizată de ADÎP (*Anadolu Din ve İnancıları Platformu/natolian Religions and Beliefs Platform*), 11 aprilie 2021 (on-line).
8. Radu Dipratu, conferința *Protecting Catholics in the Ottoman Empire: Capitulations Granted to the Habsburgs in the Seventeenth Century*, prezentată în cadrul seminarelor de studii balcanice ale Academiei Austriece de Științe (Balkanforschung and der ÖAW), 27 aprilie 2021 (on-line).
9. Ștefan Dorondel (împreună cu Stelu Șerban), conferința *The Ethnography of a Flood*, la conferința internațională organizată de Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, 11-12 mai, 2021 (on-line).
10. Ștefan Dorondel, conferința *A New Ecological Order in Eastern Europe*, la conferința internațională *Recent History of Technology, Mediterranean Studies, Environmental Humanities: An encounter*, Atena, 2 iulie 2021 (on-line).
11. Ștefan Dorondel (împreună cu Stelu Șerban), conferința *Who Speaks for Nature? Ecological Restoration, Nature Knowledge and Experts of the Lower Danube*, la Colocviul anual al Institutului de Studii Sud-Est Europene, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne ISSEE*, 8 octombrie 2021 (on-line)
12. Ioana Feodorov, conferința *Un Acatist arab necunoscut cu posibilă origine românească: mistere și indicii*, comunicare la conferința internațională organizată de Anca Elisabeta Tatay și Alexandru Daniel Piticari la Academia Română, Filiala Cluj – Biblioteca Academiei Române, 28 octombrie 2021 (on-line)
13. Ioana Feodorov, conferința *On the occasion of the 150th birth anniversary of Ahatanhel Krymskyi, the prominent Ukrainian orientalist, scientist, writer, and translator*, la Conferința internațională “Ahatanhel Krymskyi and Lebanon”. *On the occasion of the 150th birth anniversary of Ahatanhel Krymskyi, the prominent Ukrainian orientalist, scientist, writer, and translator*, Beirut, AUB, 11 noiembrie 2021 (on-line).

14. Mihai Hâncu (împreună cu Emanuela Timotin), conferința *Translating the Akathistos Hymn from Slavonic into Romanian Ms 1348 of the Romanian Academy Library in Bucharest*, în cadrul workshop-ului *Manuscript Tradition and Visual Culture. Circulating Models and their Reception in South-Eastern Europe, 14th-18th c.*”, organizat de New Europe College, 26 noiembrie 2021 (on-line).
15. Oana Iacubovschi, conferința *The icon of Saint George with Scenes of his Martyrdom. A Moldavian Gift to the Monastery of St. Paul on Mount Athos?*, la Colocviul anual al Institutului de Studii Sud-Est Europene, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne ISSEE*, 7 octombrie 2021 (on-line).
16. Oana Iacubovschi, conferința *The Names of the Angels – the Expanded List. Literary and artistic Routes of Dissemination in late 15th century Moldavia*, în cadrul workshop-ului *Manuscript Tradition and Visual Culture. Circulating Models and their Reception in South-Eastern Europe, 14th-18th c.*”, organizat de New Europe College, 26 noiembrie 2021 (on-line).
17. Ligia Livadă-Cadeschi, conferința *”De viscolia Patriei nu sânt în neștiință”. 1821 văzut de studenții români din străinătate*, la Conferința internațională *An Epoch Threshold? The Year 1821 in the History of South-East Europe, at Bicentennial*, organizată de Universitatea ”Alexandru Ioan Cuza” Iași, 23-25 septembrie 2021 (on-line).
18. Ligia Livadă-Cadeschi, conferința *« Éviter les fleurs vénéneuses, cueillir les fleurs suaves et utiles » de la civilisation européenne. Les premiers boursiers roumains à Paris à partir des années 1820*, Colloque International: *Globalisation des idées révolutionnaires dans le sillage napoléonien: les années 1821 des Balkans à la Cordillera*, organizat de INALCO, Paris, 14-16 octombrie 2021.
19. Vasilica Lungu (împreună cu A. Baralis), conferința *Colonising a marshy area: the settlements of the Northern chora of Istros*, la colocviul internațional *Fishing and Greek Colonisation in the Black Sea during Antiquity: a geographical and regional approach*, 3-4 iunie 2021, Aix-en Provence.
20. Vasilica Lungu (împreună cu A. Baralis, M. Guzelev & K. Panayotova), conferința *Mud bricks, wattle and daub, and perishable materials in the domestic architecture of the Greek colonies on the western Black Sea coast*, în cadrul colocviului internațional *Terra, legno e materialu deperibili nell'architettura antica*, Padova, 4-7 iunie 2021 (on-line).
21. Vasilica Lungu, *Nasperce wine and Sinope transport amphorae at the Ptolemaic Court*, la colocviul PATABS IV – Ankara-Bucharest-Batumi, 13-15 iunie 2021 (on-line).
22. Vasilica Lungu (împreună cu P. Dupont), conferința *Chian & Mainland North-Ionian Archaic East Greek transport Amphorae, Case study of the Orgame Herôon specimens*, la colocviul PATABS IV – Ankara-Bucharest-Batumi, 13-15 iunie 2021 (on-line).
23. Vasilica Lungu (împreună cu R.G. Dimitriu, S. Pop, I.M. Stanciu, B.M. Barbu), conferința *Near-surface Geological Context, Natural and Anthropogenic Features Revealed by Drone-borne Geophysics: Case Studies near Danube Delta*, Proceedings of the 11th Congress of the Balkan Geophysical Society, Bucharest, 10-14 october 2021 (on-line).
24. Vasilica Lungu (împreună cu P. Dupont), conferința *Ceramica fină greco-orientală : identitate și colonizare la Acic-Suat, Caraburun*, la cea de-a 54-a ediție a sesiunii științifice internaționale « Pontica », Constanța, 17-19 noiembrie 2021 (on-line).
25. Mihail Mitrea, conferința *Performing Holiness in Late Byzantium: Philotheos Kokkinos's Life of Sabas the Younger*, la conferința internațională *Performance in Late Antiquity and Byzantium*, organizată de Institute of Historical Research, Atena, 23 aprilie 2021 (on-line).

26. David Neagu, conferința *Cilician Armenia between Rome and Constantinople in the Twelfth Century*, în cadrul colocviului *The Papacy and the Periphery, c. 1050-c. 1300*, organizat de University of St. Andrews și University of Glasgow, 21-23 octombrie 2021 (on-line).
27. Simona Nicolae, conferința *Creștinism imperial și tradiție filosofică păgână în epoca Paleologilor. Dimitrie Cydones, Manuel Paleologul, Georgeos Gemistos Plethon*, School of Advanced Studies, Colloquia Classica et Medioevalia Iassiensia, „Ideal Rulership - Ideal Rulers”, Iași, 5–7 noiembrie 2021 (on-line).
28. Simona Nicolae, conferința *Μίμησης și Ἀνάμνησις sau De la Platon și Aristotel la Maurice Ravel și Maurice Béjart*, Colocviul Internațional Comunicare și cultură în România Europeană, tema colocviului din anul 2021: Memorie – uitare, Timișoara, 11 iunie 2021 (on-line).
29. Viorel Panaite, conferința *Setting free French captives in the Ottoman Mediterranean at the late sixteenth and early seventeenth centuries, Legal and diplomatic questions*, International Conference, *Mediterranean crossings. Soldiers, prisoners and converts between permeable borders (16th -18th centuries)*, Università degli studi di Palermo (Italy) and Cisco Webex virtual platform, 13-14 ianuarie 2021 (on-line).
30. Viorel Panaite, conferința *Western European Merchants in the Eastern Mediterranean in 16th-17th century Islamic-Ottoman. View. The Evidence of a Turkish Manuscript from Bibliothèque Nationale de France*, 5th Levantine Heritage Foundation Zoom lecture (guest speaker), 3 martie 2021 (on-line).
31. Ștefan Petrescu, conferința *1821 στη Ρουμανική ιστοριογραφία (1821 în istoriografia românească)*, prelegere susținută în data de 16 aprilie la Universitatea Macedonia din Salonic, Departamentul de Studii Balcanice, Orientale și de Limbi Slave, laboratorul de studii sud-est europene, ciclul masteral (seria de conferințe săptămânale, *To 1821 των Άλλων (Revoluția celorlalți)*) 19 martie-23 aprilie 2021, coordonator Dimitrios Stamatopoulos) (on-line).
32. Ștefan Petrescu, conferința *A Visit to the Working Laboratory of C. D. Aricescu, the Author of the First Monograph on the 1821 Revolution in the Romanian Principalities*, la Conferința internațională *An Epoch Threshold? The Year 1821 in the History of South-East Europe, at Bicentennial*, organizată de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 25 septembrie 2021 (on-line).
33. Ștefan Petrescu, conferința *From Bucharest to Athens: Reflecting on the Balkan Cooperation in the Greek-language Newspapers*, colocviul anual ISSEE, 8 octombrie 2021 (on-line).
34. Ștefan Petrescu, conferința *The Greek Communities in Northern Dobrudja (1878-1880)*, la masa rotundă *Dobrudja as a border area in the Late Ottoman Empire, Bulgaria and Romania. History and memory*, organizată de ISSEE, împreună cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, 4 noiembrie 2021 (on-line).
35. Stelu Șerban (împreună cu Ștefan Dorondel), conferința *The sedentarization of Rudarii in socialist and post-socialist Bulgaria*, la masa rotundă *Dobrudja as a border area in the Late Ottoman Empire, Bulgaria and Romania. History and memory*, organizată de ISSEE, împreună cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, 4 noiembrie 2021 (on-line).
36. Mihai Țipău, conferința *Constantinople, Bucharest, Venice. Versified Greek “histories” and their journeys (17th-18th centuries)*, la Colocviul anual al Institutului de Studii Sud-Est Europene, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne ISSEE*, 8 octombrie 2021 (on-line).
37. Florin Țurcanu, conferința *Les États nationaux des Slaves sud-danubiens dans la pensée de Nicolae Iorga au début du 20e siècle*, la Colocviul anual al Institutului de Studii

- Sud-Est Europeene, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne ISSEE*, 8 octombrie 2021 (on-line).
38. Florin Țurcanu (împreună cu Sophie Coeuré), conferința *Trente ans après. Regard sur les archives des régimes communistes*, Table ronde de la Société d'Histoire Moderne & Contemporaine, Paris, 7 iunie 2021.
  39. Oana Uță (împreună cu Martin Maiden), conferința *Croatian influences on the Istro-Romanian gender and number system?*, susținută în cadrul *Romance Linguistics Seminars*, Universitatea din Oxford, 25 februarie 2021.
  40. Oana Uță (împreună cu Martin Maiden), conferința *Croatian influence in the fate of the Istro-Romanian genus alternans?*, susținută în cadrul *Romance Grammars, Context and Contact Workshop (RGCC2021)*, Birmingham, 26 martie 2021 (on-line).
  41. Oana Uță (împreună cu Martin Maiden), *Aspecte ale contactului lingvistic asupra sintagmei nominale în istroromână*, prelegere în cadrul Conferințelor Academiei Române „Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor”, 25 noiembrie 2021 (on-line).
  42. Cătălina Vătășescu, *L'espace albanais dans l'oeuvre de Nicolae Iorga*, la Colocviul anual al Institutului de Studii Sud-Est Europeene, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne ISSEE*, 7 octombrie 2021 (on-line).
  43. Cătălina Vătășescu, *Shtresa etimologjike në Kanunin e Lekë Dukagjinit* (Straturi etimologice în « Kanun i Lekë Dukagjinit »), *International Conference on Albanian Studies*, organizată de Academia Albaneză de Științe, Tirana, 25-27 noiembrie 2021 (on-line).
  44. Cătălina Vătășescu, *N. Iorga dhe historia e Shqiptarëve* (N. Iorga și istoria albanezilor), *N. Iorga, një personalitet shumëdimensional i Europës Juglindore*, colocviu organizat de Centrul de informare al României din Korçea în colaborare cu Universitatea « Fan Noli » din Korçea, Korçea, 3 decembrie 2021 (on-line).
  45. Marilena Vlad, conferința *L'aporétique de Damascius*, colocviul internațional *L'esprit critique dans l'Antiquité. Renouveau culturel et postures critiques à l'époque impériale et dans l'Antiquité tardive*, organizat de Université de Laval, Quebec, 14-16 octombrie 2021 (on-line).
  46. Marilena Vlad, *Exaiphnes. Damascius on the identity of contraries*, în cadrul colocviului „Damaskios: Philosophie, Religion und Politik zwischen Ost und West”, Philosophisches Seminar, Universitatea din Heidelberg, 28 septembrie - 1 octombrie 2021 (on-line).

Comunicări prezentate la congrese sau colocvii cu caracter național

1. Daniel Cain (împreună cu Adrian-Bogdan Ceobanu), *Destinul unui fost consul onorific al României la Moscova: Pierre Guerin*, comunicare în cadrul conferinței *Rețeaua consulară a României (1918-1947)*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Centrul de Istorie a Secolului XX Unitatea Arhive Diplomatice - Ministerul Afacerilor Externe al României Universitatea Valahia din Târgoviște, 15 aprilie 2021 (online).
2. Daniel Cain, *Din neajunsurile războiului de alianță: români și ruși pe frontul românesc (1916-1917)*, comunicare în cadrul workshopului *O vecinătate dificilă. Relațiile*

- româno-ruso/sovietice 1914-1965*, Institutul de Istorie Nicolae Iorga, 7 octombrie 2021.
3. Lia Chisacof, *Literatura secolului al XVIII-lea românesc îmbogățită cu achiziții noi în segmentul de limbă greacă*, comunicare la ISSEE, 13 aprilie 2021 (online).
  4. Lia Chisacof, *De adăugat la istoria anului 1821*, comunicare la Institutul Diplomatic Român, 27 mai 2021 (on-line).
  5. Ștefan Dorondel, *Stat, comunități și natură la Dunărea de Jos: O istorie a insulelor dunărene (1830-2020)*, comunicare la ISSEE, 16 noiembrie 2021 (on-line)
  6. Mircea Duluș, *Defining Religious Identity in the Twelfth Century Norman Kingdom: The Case of Philagathos of Cerami and Neilos Doxapatres*, comunicare la André Scrima Annual Workshop, 25 martie 2021 (on-line).
  7. Mircea Duluș, *Late Antique Anti-Christian Polemics and the Framing of Byzantine Scriptural Exegesis: the case of Philagathos of Cerami and Neilos Doxapatres.* Comunicare la The Research Institute of the University of Bucharest (ICUB), 8 aprilie 2021 (on-line).
  8. Ioana Feodorov, *Ouăle de struț, de la Deșertul Nitriei la mănăstirile bucovinene*, comunicare la ISSEE, 17 mai 2021 (on-line).
  9. Ioana Feodorov, *ERC Advanced Grant la ISSEE: Early Arabic Printing for the Arab Christians. TYPARABIC*, comunicare la ISSEE, 19 octombrie 2021 (on-line).
  10. Ligia Livadă-Cadinschi, *Un proiect medical eugenist din anul 1938: "Considerațiunile asupra sănătății publice", ale Dr. D. Mezincescu*, comunicare în cadrul Conferinței Naționale *Între tradiție și modernitate: Elitele din România în secolul "cel scurt", 1918-1989*, Zilele Academice Clujene – Institutul de Cercetări Socio-Umane Gheorghe Șincai din Târgu-Mureș, 8 octombrie 2021.
  11. Vasilica Lungu, *Dionysos și grifonii. Mit și istorie în spațiul pontic*, comunicare la ISSEE, 22 ianuarie 2021 (on-line).
  12. Vasilica Lungu, *Tomis... « on ne trouve nulle part dans la région danubienne des ruines de cette importance ». Camille Allard și vestigiile cetății antice la mijlocul secolului al XIX-lea*, comunicare în cadrul simpozionului ARA -2021- Institutul de Arheologie « Vasile Pârvan », București, 23 aprilie 2021.
  13. Zamfira Mihail, *Personalitatea și opera Cătălinei Velculescu*, comunicare în cadrul Sesiunii științifice „Forumul cultural al Râmnicului” a Centrului de Studii Medievale Premoderne „Antim Ivireanul”, 26 septembrie 2021 (on-line).
  14. Mihail Mitrea, *Raising Hands to Heaven in Times of Crisis: Philotheos Kokkinos' Prayers*, comunicare la André Scrima Annual Workshop, 25 martie 2021 (on-line).
  15. Simona Nicolae, *Este aspectul grec mai mult decât o categorie gramaticală?*, comunicare în cadrul Conferințelor Centrului de Filosofie Antică și Medievală, Cluj-Napoca, 25 mai 2021 (on-line).
  16. Viorel Panaite, *Documente otomane despre negustori francezi, mărfuri și taxe în Mediterana Orientală (sfârșit de secolul XVI – început de secol XVII)*, comunicare la ISSEE, 18 mai 2021 (on-line).
  17. Ștefan Petrescu, *Filiki Eteria, contribuții istoriografice și metodologice*, comunicare la Institutul Diplomatic Român, 27 mai 2021 (on-line).
  18. Andrei Pippidi, *Lumea de alaltăieri în viziunea lui N.Iorga*, comunicare la ISSEE, 8 iunie 2021 (on-line).
  19. Oana Uță, *Povestea vocativului românesc: experiența predării românei ca limbă străină*, comunicare în cadrul celei de-a X-a conferință Internațională STUR „Limba, literatura și civilizația română în lume”, organizată de Centrul de Cercetare și Dezvoltare Profesională Studiile Românești în Context Internațional (STUR) în parteneriat cu Școala Doctorală de Științe Umaniste și cu Biblioteca Universitară „Ioan Popișteanu”

- a Universității Ovidius din Constanța, 13 octombrie 2021 (on-line).
20. Cătălina Vătășescu, ... *la locul ceta strimțul ... Lat. strictus în română și albaneză*, la Conferința 1521-2021. *Graiurile muntenești de la scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung la cercetările dialectale actuale*, Institutul de Lingvistică « Iorgu Iordan - Al. Rosetti », Departamentul de Dialectologie și Sociolingvistică, București, 9-10 decembrie 2021 (on-line).
21. Marilena Vlad, *Dionisie și Ierarhia cerească*, comunicare la Centrul de Filosofie Antică și Medievală al Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 9 noiembrie 2021 (on-line).

ORGANIZARE DE CONGRESE ȘI COLOCVII CU CARACTER INTERNAȚIONAL

A treia ediție a Colocviului anual al Institutului de Studii Sud-Est Europene, intitulat *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne* a avut loc în zilele de 7 și 8 octombrie 2021. La colocviu au participat mai mulți invitați din Serbia și Bulgaria: prof. Vojislav Pavlović (directorul Institutului de Studii Balcanice din Belgrad), care a prezentat conferința inaugurală, Stanislav Stretenović, Dragan Bakić și Daniel Vatchkov (directorul Institutului de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe).

Institutul de Studii Sud-Est Europene a organizat masa rotundă *Dobrudja as a border area in the Late Ottoman Empire, Bulgaria and Romania. History and memory*, împreună cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, 4 noiembrie 2021 (on-line).

Institutul de Studii Sud-Est Europene, prin Vasilica Lungu, în colaborare cu Bilkent University și Batumi Shota Rustaveli State University, a organizat PATABS IV Conference, 13-15 iunie 2021 (on-line).

Organizare/moderare de sesiuni în cadrul unor congrese și colocvii

Ioan Alexandru, organizator CRASSH Byzantine Worlds 2021-2022.

Daniel Cain, moderator al Secțiunii II – *Științe istorice și arheologice* (25 noiembrie) din programul *Simpozionului Granturilor Academiei Române 2021*, Academia Română, 25-26 noiembrie 2021 (on-line).

Vasilica Lungu, co-organizator al celei de-a 4-a ediții a PATABS, împreună cu Dominique Kassab Tezgör (Universitatea Bilkent, Ankara, și Nino Inaishvili, Institutul de Arheologie, Batumi); zoom-online, 13-15 iunie 2021.

Daniel Cain, Lia Chisacof, Andrei Pippidi și Andrei Timotin, moderatorii la Colocviul anual al ISSEE, a 3-a ediție, *La coopération entre les peuples du Sud-Est européen du Moyen Âge à l'époque moderne*, 7-8 octombrie 2021 (on-line).

CONFERINȚELE INSTITUTULUI DE STUDII SUD-EST EUROPENE

În Institutul de Studii Sud-Est Europene sunt organizate conferințe susținute de cercetători din ISSEE sau din afara Institutului. **15 conferințe** au fost organizate în anul 2021, în regim on-line:

- Vasilica Lungu (ISSEE), *Dionysos și grifonii pontici. Mit și istorie în regiunea Mării Negre*, 12 ianuarie 2021
- Cristian Gașpar (Central European University, Vienna), *Nume și identitate: toponime și antroponime din spațiul bănățean între conscripțiile fiscale medievale și defterele otomane*, 9 februarie 2021
- Cristina Codarcea (ISSEE), *Episcopia catolică de Nicopole în sec al XVII-lea, între proiect și realitate*, 16 februarie 2021
- Octavian-Adrian Negoită (Institute for the History of Religions, Bucharest-University of Copenhagen), *„Fii lui Lucifer și Copii lui Neptun”. Incursiune în literatura apologetico-polemică anti-islamică din perioada grecească premodernă (sec. XVI-XVIII)*, 9 martie 2021
- Radu G. Păun (CNRS, EHESS – Paris), *Numele timpul. Despre rosturile listelor de monarhi în manuscrisele grecești postbizantine*, 16 martie 2021
- Daniel Cain (ISSEE), *Destine din vremea Marelui Război: neamul Drăgeștilor*, 6 aprilie 2021
- Ioana Feodorov (ISSEE), *Ouăle de struț, de la Deșertul Nitriei la mănăstirile bucovinene*, 11 mai 2021
- Viorel Panaite (ISSEE), *Documente otomane despre negustori francezi, mărfuri și taxe în Mediterana Orientală (sfârșit de secolul XVI-început de secol XVII)*, 18 mai 2021
- Andrei Pippidi (ISSEE), *Lumea de alaltăieri în viziunea lui N. Iorga*, 8 iunie 2021
- Reine-Marie Bérard (CNRS, Aix Marseille Université, Centre Camille Jullian UMR 7299), *Les nécropoles archaïques de Mégara Hyblaea (Sicile) : étude archéothanatologique*, 29 iunie 2021.
- Ioana Feodorov (ISSEE), *ERC Advanced Grant la ISSEE. Early Arabic Printing for the Arab Christians. TYPARABIC*, 13 octombrie 2021
- Vera Tchentsova (ISSEE), *L'exil pour dernière demeure : métropolitaine Dosithée (Dosoștei) Barilă à Stryi*, 2 noiembrie 2021
- Ștefan Dorondel (ISSEE), *Stat, comunități și natură la Dunărea de Jos: O istorie a insulelor dunărene (1830-2020)*, 16 noiembrie 2021
- Sergiu Iosipescu (ISPAIM), *Revoluția română din 1821-1822. Izvoare și interpretări / Lia Chisacof (ISSEE), *Ecouri contemporane de expresie engleză ale revoluției române din 1821*, 21 decembrie 2021*

CONFERINȚELE SOCIETĂȚII DE STUDII BIZANTINE (INSTITUTUL DE STUDII SUD-EST EUROPENE)

Societatea Română de Studii Bizantine își desfășoară activitatea în Institutul de Studii Sud-Est Europene și organizează conferințe lunare. **8 conferințe** au fost organizate în anul 2021, în regim on-line:

- Alin Suciu (Göttingen Academy of Sciences and Humanities, University of Helsinki), *Corpusul ascetic al lui Ștefan Tebanul: context istoric și dosar de texte*, 26 ianuarie 2021.
- Andrei Prohin (Institute of History, Chișinău), *„Mica eshatologie” în cronografele bizantine din Moldova și Țara Românească (sec. XVI-XVII)*, 23 februarie 2021.
- Vlad Bedros-Andrei Dumitrescu (NEC), *Retorica imperială în Moldova: surse liturgice inedite și contexte iconografice (cca. 1480-1530)*, 20 aprilie 2021
- Adrian C. Pirtea (University of Vienna), *Bizanțul în Asia Centrală: Manuscrisele din Turfan și cultul Maicii Domnului în Orientul creștin*, 25 mai 2021

- Ovidiu Sferlea (University of Oradea), “...neîncetând vreodată să tindă spre cele dinainte și uitându-le pe cele dinapoi”. Pentru o tradiție a epectazei în teologia patristă și bizantină, 15 iunie 2021
- Maria-Lucia Goiană (Viena), *Viață monastică și poezie în Constantinopol în secolele VIII-IX: Opera imnografică a Sfântului Teodor Studitul (759-826)*, 26 octombrie 2021
- Dan Batovici (KU Leuven), ‘*Clement către Corinteni*’: epistole, pseudoepigrafie și tradiții manuscrise, 23 noiembrie 2021
- Elena N. Boeck (Univ. Chicago), *A Singular Monument: Justinian's Bronze Horseman and Its Global Reach*, 14 decembrie 2021

Societatea Română de Studii Bizantine și Institutul de Studii Sud-Est Europene editează o revistă (*Études byzantines et post-byzantines*) și o colecție internațională (Supplementa *Études byzantines et post-byzantines*), la Heidelberg. În luna decembrie a anului 2021 sunt programate două noi apariții:

- Études byzantines et post-byzantines*, t. III, nouvelle série, 2021 = *Afterlives of Byzantine Monuments in Post-Byzantine Times. Proceedings of the session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (2-6 September 2019)*, editor Elena N. Boeck, Heidelberg, Herlo Verlag, 237 p.
- Ivan Biliarsky, *Defending the True Faith in the Twilight of the Empire. The Palaiologian Synodicon for the Sunday of Orthodoxy in Its Slavic Translation*, Supplementa *Études byzantines et post-byzantines*, vol. 2, Heidelberg, Herlo Verlag, 2021, 249 p.

STAGII DE CERCETARE ÎN STRĂINĂTATE

- Cristina Codarcea, stagiul de cercetare la Sofia, Bulgaria, 28 sept. – 18 oct. 2021.
- Radu Dipratu, stagiul de cercetare de 1 lună în Istanbul (Arhivele otomane ale președinției – BOA și Biblioteca Centrului de Studii Islamice – İSAM Kütüphanesi), 9 august -8 septembrie 2021.
- Mircea Duluș, stagiul de cercetare la Budapesta, în cadrul proiectului PNIII-P3-3.6-H2020-2020-0154 finanțat de UEFISCDI, 18 octombrie – 17 noiembrie 2021.
- Mihail Mitrea, stagiul de cercetare la Budapesta, Biblioteca de Studii Medievale, ELTE/CEU, în cadrul proiectului ISSEE, PN-III-P3-3.6-H2020-2020-0154, finanțat de UEFISCDI, 18 octombrie – 17 noiembrie 2021.
- Vasilica Lungu, stagiul de cercetare la Sozopol (Apollonia Pontica), Bulgaria, iunie-iulie 2021.
- David Linus Neagu, stagiul de cercetare la Roma, iunie-decembrie 2021.

BURSE ȘI GRANTURI

1. ERC Advanced Grant (în cadrul programului Horizon 2020 – European Research Council, Call ERC-2019-ADG): 883219 – TYPARABIC: *Early Arabic printing for the Arab Christians. Cultural transfers between Eastern Europe and the Ottoman Near-East in the 18th century* (2021-2026), coord. Ioana Feodorov. În cadrul proiectului lucrează un

- colectiv format din 15 cercetători din România (4 din ISSEE), Ucraina, Turcia, Liban, Bulgaria, Franța și SUA.
2. Daniel Cain, membru în cadrul proiectului *Stat, comunități și natură în zona Dunării de jos: O istorie a insulelor dunărene (1830-2020)*, finanțat de UEFISCDI (director Ștefan Dorondel, PCE 1642021), proiect la care ISSEE este asociat (2021-2023)
  3. Radu Dipratu, director al proiectului postdoctoral *O revizuire a relațiilor diplomatice dintre Islam și Creștinătate: Capitulațiile ('ahdname) otomane acordate Franței și Angliei în secolele XVI-XVII*" (cod PN-III-P1-1.1-PD-2019-0438; contract nr. PD 81/2020), finanțat de Ministerul Educației și Cercetării, prin UEFISCDI, în desfășurare în ISSEE în perioada septembrie 2020-august 2022; participare la ERC Advanced Grant TYPARABIC, *Early Arabic Printing for the Arabic-Speaking Christians. Cultural Transfers between Eastern Europe and the Ottoman Near East in the 18th Century*; coordonator Dr. Habil. Ioana Feodorov; începând cu 1 iulie 2021.
  4. Ștefan Dorondel, bursă de cercetare la Rachel Carson Center Environment and Society, Universitatea din München (sept 2020-aprilie 2021).
  5. Mircea Duluș, proiect de cercetare în cadrul Institutului de Cercetare al Universității din București – ICUB: „Orthodoxy and Ancient Polemics in the Norman Kingdom of Sicily: Philagathos of Cerami and Neilos Doxapatres” finalizat în aprilie 2021.
  6. Ioana Feodorov, Principal Investigator al ERC Advanced Grant TYPARABIC, *Early Arabic Printing for the Arabic-Speaking Christians. Cultural Transfers between Eastern Europe and the Ottoman Near East in the 18th Century*, ISSEE, 2021-2026.
  7. Mihail-George Hâncu, participare la proiectul *Rețele devoționale: selecția sfinților ca marker al identității religioase în reprezentările post-bizantine din Moldova (pictura murală și textele)*, finanțat de Ministerul Educației și Cercetării, prin UEFISCDI, în cadrul programului „Proiecte de cercetare pentru stimularea tinerelor echipe independente” (2020-2022), New Europe College, coordonator Dr. Vlad Bedros; participare la proiectul AKATHYMN, *The Oldest Romanian Manuscript and Printed Versions of the Akathistos Hymn (17th Century), The History of a Liturgical Masterpiece between Text and Image*, PN-III-P4-ID-PCE-2020-0995, finanțat de UEFISCDI, New Europe College, coord. Dr. Emanuela Timotin (2021-2023).
  8. Oana Iacobovschi, participare la proiectul *Rețele devoționale: selecția sfinților ca marker al identității religioase în reprezentările post-bizantine din Moldova (pictura murală și textele)*, finanțat de Ministerul Educației și Cercetării, prin UEFISCDI, în cadrul programului „Proiecte de cercetare pentru stimularea tinerelor echipe independente” (2020-2022), New Europe College, coordonator Dr. Vlad Bedros; participare la proiectul AKATHYMN, *The Oldest Romanian Manuscript and Printed Versions of the Akathistos Hymn (17th Century), The History of a Liturgical Masterpiece between Text and Image*, PN-III-P4-ID-PCE-2020-0995, finanțat de UEFISCDI, New Europe College, coord. Dr. Emanuela Timotin; începând cu aprilie 2021; participare la ERC Advanced Grant TYPARABIC, *Early Arabic Printing for the Arabic-Speaking Christians. Cultural Transfers between Eastern Europe and the Ottoman Near East in the 18th Century*; coordonator Dr. Habil. Ioana Feodorov; începând cu 1 iulie 2021.
  9. Vasilica Lungu, Grant acordat de Musée de Louvre pentru studiu la École française d’Athènes, 23.02-08.03.2020, în cadrul proiectului de valorificare a rezultatelor cercetării arheologice. (Ordre de mission individuel no 200328). Grant, Universitatea Lyon II, pentru misiunea arheologică de la Labraunda august, 2021.
  10. Mihail Mitrea, ReIReS International Scholarship in Religious Studies, KU Leuven, Faculty of Theology and Religious Studies. Prevăzută să înceapă în noiembrie 2020, amânată pentru 2021, din cauza pandemiei.

11. Mihail Mitrea, Bursă *Andrei Scrima* acordată de Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu, în perioada martie-iunie 2021.
12. David Linus Neagu, Bursa „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania, Roma, perioada de derulare iunie-decembrie 2021.
13. Stelu Șerban, membru în cadrul proiectului Stat, comunități și natură în zona Dunării de jos: O istorie a insulelor dunărene (1830-2020), finanțat de UEFISCDI (director Stefan Dorondel, PCE 1642021), proiect în cadrul căruia ISSEE este participant (2021-2023).
14. Mihai Țipău, Senior Researcher în ERC Advanced Grant *TYPARABIC. Early Arabic Printing for the Arab Christians. Cultural Transfers between Eastern Europe and the Ottoman Near-East in the 18th Century*, coord. Dr. Ioana Feodorov.
15. Oana Uță, membră în grantul internațional *ISTROX: the Istro-Romanian Language and the Oxford University Hurren Donation*, finanțat de Universitatea din Oxford (John Fell Fund) și condus de prof. Martin Maiden (Univ. Oxford). Perioada de finanțare 2018-2021.

GRANTURI OBTINUTE ȘI DERULATE ÎN ISSEE ÎN 2021

	Cod proiect/acronim	Tip proiect/program	Nr. contract	Perioada derulării	Director proiect din AR (nume+coordonate)	Sursa de finanțare	BUGET, lei/EURO					
							Total		Anul 2021		Anul 2020	
							F	C	F	C	F	C
1	PN-III-P1-1.1-PD-2019-0438	PN III	PD 81/2020	01.09.2020-31.08.2022	dr. Radu Dipratu	UEFISCDI	223.622 lei	99.928 lei				
2	TYPARABIC	ERC Advanced Grant	883219	2021-2026	Dr. habil. Ioana Feodorov	Consiliul European pentru Cercetare	2.500.000 EUR	200.000 EUR				
3	PN-III-P3-3.6-H2020-2020-0154	UEFISCDI	52/2021	2021-2023	Dr. Habil. Andrei Timotin	UEFISCDI	3.045.062 RON	683.123 RON				

PARTICIPARE LA ORGANIZAȚII, COMISII SAU REDACȚII ȘTIINȚIFICE, EVALUARE DE PROIECTE, COORDONARE DE COLECȚII ȘTIINȚIFICE

- Lia Brad Chisacof, membră a Societății Europene de Studii Neelene; a Societății Britanice pentru Studiul Secolului al XVIII-lea; a Comitetului de conducere al Societății Române de Studii Bizantine; membră a Comitetului științific al „Études byzantines et post-byzantines”.
- Daniel Cain, secretar al Comisiei mixte româno-bulgare de istorie, membru în Comitetul Național Român al AIESEE, membru în Comitetul de redacție al RESEE.
- Ștefan Dorondel, membru în Comitetul executiv al International Association for Southeast European Anthropology; membru în Comitetul executiv al European Society for Environmental History; membru în Board of directors al International Consortium of Environmental History Organizations; Președintele comisiei de organizare a Școlii de vară sponsorizată de European Society for Environmental History; coordonator al colecției „Istorie, ecologie, societate” la Editura Mega, Cluj-Napoca.
- Mircea Duluș, membru al Comitetului științific al „Études byzantines et post-byzantines”.
- Ioana Feodorov, membră a Comitetului de redacție al „Revue des Études Sud-Est Européennes”; Comitetului de redacție al „Études byzantines et post-byzantines”; a Comitetului Român al AIESEE; a Comitetului de conducere al Societății Române de Studii Bizantine (vicepreședinte); a Consiliului științific al Bibliotecii Academiei Române; a Consiliului științific al Muzeului Național de Istorie a României; a comitetului științific al seriei *Ecclesiastica Ottomanica* a editurii THE ISIS PRESS, Istanbul; British Society for Middle-Eastern Studies (BRISMES) cu sediul la Durham, Marea Britanie; a London Middle East Institute (School of Oriental and African Studies, Londra); a American Oriental Society (SUA); a Union Européenne des Arabisants et Islamisants (UEAI, cu sediul în Belgia); a The Islamic Manuscript Association, Cambridge, Marea Britanie; a European Association for Middle-Eastern Studies, cu sediul la Mainz; a International Orthodox Theological Association (IOTA), SUA; a Comitetului de redacție al revistei „Romano-Arabica” publicată de Centrul de Studii Arabe al Universității București; a Comitetul științific al Seriei *Alif* (Literatură arabă) de la Editura Ars Longa, București; a Centrului de Studii Arabe – Universitatea București, din 1994 (membru fondator); a Asociației Române de Istorie a Religiiilor, București; a Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Traduceri București (din 2017); a Asociației „Al. Philippide” – Iași.
- Petre Guran, Secretar general al Societății Române de Studii Bizantine, membru al Comitetului de redacție al „Études byzantines et post-byzantines”, membru în Consiliul de redacție al revistei *Tabor. Tradiție și actualitate în Biserica Ortodoxă Română* a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului; membru în Colegiul de redacție al revistei *Horeb. Revistă de studii teologice* a episcopiei Hușilor; membru în Colegiul editorial al revistei *Teologie și Viață, Revistă de gândire și spiritualitate creștină a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei*.
- Mihail-George Hâncu, membru al Societății Române de Studii Bizantine, al Asociației Slaviștilor din România și al Societății de Studii Clasice din România.
- Oana Iacubovschi, membră a Comitetului de conducere al Societății Române de Studii Bizantine și a Comitetului de redacție al „Études byzantines et post-byzantines”.
- Ligia Livadă-Cadeschi, membru în Colegiul editorial al revistei „Caiete de antropologie istorică”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.
- Vasilica Lungu, Co-director al programului franco-român de cercetări arheologice *Orgame, nécropole et territoire: Călugara, Caraburun*; Responsabil științific al șantierului arheologic Caraburun Acic-Suat (com. Baia, jud. Tulcea), finanțat integral de Muzeul Luvru în 2018; membră a „Association IARPotHP”= Association for Research Pottery of the Hellenistic Period; membră a Asociației de Studii Iraniene; membră în comitetul de redacție al revistei internaționale *Pontica* (Constanța).

- Zamfira Mihail, membră în Comitetul Național al AIESEE și în conducerea Comisiei Internaționale de Etnografie și Folclor a AIESEE; membră în Comitetul de redacție al revistei „BiblioPolis” – Chișinău; membră în Comitetul de redacție al RESEE; Președinte de Onoare al Societății bibliofililor din R. Moldova; coordonator, în colaborare cu acad. Victor Spinei și Ionel Căndea, al seriei „Documenta Basarabiae” la Editura Istros (sub egida Academiei Române).
- Mihail Mitrea, Secretar general adjunct al Societății române de studii bizantine, membru al Comitetului de redacție al „Études byzantines et post-byzantines”.
- David Linus Neagu, membru al Societății române de studii bizantine.
- Simona Nicolae, trezorier al Societății Române de Studii Bizantine; trezorier al Societății de Studii Clasice; membru al Institutului de Studii Clasice al Universității din București; din 2005 membru fondator al Societății Române de Studii Neaelene; redactor al revistei „Studii clasice”; membru al Comitetului de redacție al „Études byzantines et post-byzantines”.
- Viorel Panaite, directorul Școlii Doctorale de Istorie a Universității din București; membru CNATDCU- Comisia Istorie și Studii culturale; membru CIEPO
- Andrei Pippidi, Redactor-șef al „Revue des Études Sud-Est Européennes”, membru al Comitetului Național de Studii Sud-Est Europene; vicepreședinte al Societății române de studii bizantine; coordonator (cu Andrei Timotin) al colecției „Bibliothèque de l’Institut d’Études Sud-Est Européennes”, la Editura Istros; membru al Comitetului științific al „Études byzantines et post-byzantines”.
- Elena Siupiur, doctor *honoris causa* al Universității „S. Kliment Ohridski” din Sofia; membră a Südost-Europa Gesellschaft; membră a Comitetului Național de Studii Sud-Est Europene; membră a Comitetului de redacție al al „Revue des Études Sud-Est Européennes”.
- Stelu Șerban, membru în comitetul consultativ (Advisory Board) al International Association for Southeast European Anthropology; membru în Comitetul consultativ/Advisory Board al „Hiperboreea. Journal of the Balkan History Association”.
- Andrei Timotin, președinte al Comitetului Național de Studii Sud-Est Europene; secretar general adjunct al AIESEE; președinte al Societății române de studii bizantine; președinte al Comisiei interacademice de istorie româno-bulgară; membru al Association des Études Grecques (Paris), al International Society for Neoplatonic Studies (SUA); membru asociat la Comitetului francez de studii bizantine; vicepreședinte al Comisiei de Istorie și Studii culturale a CNATDCU; membru al Colegiului Consultativ pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare, MCI; director al „Revue des Études Sud-Est Européennes”; editor al „Études byzantines et post-byzantines” (nouvelle série) și al colecției „Supplementa Études byzantines et post-byzantines” (Heidelberg); coordonator (împreună cu Andrei Pippidi) al colecției „Bibliothèque de l’Institut d’Études Sud-Est Européennes” la Editura Istros.
- Tudor Teoteoi, corespondent din partea României pentru „Byzantinische Zeitschrift”; membru al Comisiei de Patristică a Patriarhiei Române și al comitetului de redacție al revistei „Studii Teologice”; membru al Comitetului științific al „Études byzantines et post-byzantines”.
- Mihai Țipău, membru al Comitetului de conducere al Societății Române de Studii Bizantine, membru al Comitetului de redacție al „Études byzantines et post-byzantines”.
- Florin Țurcanu, director al Centre regional francophone d’études avancées (CEREFREA) al Universității din București.
- Cătălina Vătășescu, membru în Societatea Română de Dialectologie; în comitetul de redacție al RESEE; membru în Comitetul Național al AIESEE; membră în Colegiul de redacție al revistei „Fonetică și dialectologie”, membru al Bordului revistei „Studia

Albanica”, Tirana. Referate de evaluare de articole pentru revista „Balkanistica” (University of Mississippi) și de proiecte de cercetare pentru Austrian Science Fund.

Oana Uță, membră a *Philological Society*.

Marilena Vlad, membră a International Plato Society; International Society for Neoplatonic Studies; membră în comitetul de redacție al revistei „Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences”; membră a Societății române de studii bizantine.

FORMAREA PROFESIONALĂ ÎN ISSEE

În Institutul de Studii Sud-Est Europene sunt organizate săptămânal **cursuri de limbi balcanice**, care au ca obiectiv formarea cercetătorilor din ISSEE și din alte institute ale Academiei Române. Ele sunt organizate în regim on-line:

Cătălina Vătășescu, **curs de limbă albaneză** (mai multe niveluri)

Lia Chisacof și Ștefan Petrescu, **curs de limbă neogreacă** (2 niveluri).

Elena Siupiur, **curs de limbă bulgară**

Mihail-George Hâncu, **curs de limbă sârbă și slavă veche**

Radu Dipratu, **curs de limbă turcă osmană**

Ioana Feodorov, **curs de limbă arabă**

ACTIVITATEA DIDACTICĂ A MEMBRILOR ISSEE

Daniel Cain, cadru didactic asociat la Universitatea București, Facultatea de Istorie.

Cristina Codarcea, cadru didactic asociat, Universitatea București, Facultatea de istorie, curs metodologic *Antropologie istorică a Balcanilor*.

Ștefan Dorondel, cadru didactic asociat la Facultatea de Litere, Universitatea București, cursul *Școli și curente în antropologia culturală*.

Petre Guran, Ciclul de prelegeri „Cortul sanctuar: arhetipuri istorice” în cadrul Școlii de vară de arhitectură și științe umaniste Școala de la Bunești, comuna Mălureni, jud. Argeș.

Mihail-George Hâncu, curs de limbă slavă veche la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române; curs de limba slavă veche în cadrul cursurilor Școlii Dan Slușanschi de Limbi Clasice și Orientale, organizate de Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu (începând din noiembrie 2020)

Ligia Livadă-Cadeschi, Facultatea de Științe Politice – Universitatea din București : Ciclul de licență : *Politică și guvernare în România, sec. XIX-XX*, curs obligatoriu, anul I, SPR, respectiv SPF ; *Istoria romilor din România*, curs opțional, anul III, SPR; *Istoria asistenței sociale românești*, curs opțional, anul III, SPR. Ciclul masteral : *Sărăcie și excluziune socială*, anul I, PES.

Mihail Mitrea, cursuri și seminarii la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Limba greacă veche și Istoria și spiritualitatea Bizanțului); curs de limba greacă veche la Centrul de Cercetare Ecumenică, Sibiu.

Simona Nicolae, lector în cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București; activitate didactică desfășurată *in praesentia* și *online* și prin realizarea și transmiterea de cursuri și materiale de curs și seminar (morfologia verbului grec, literatura greacă – perioada imperială, perioada preclasică și clasică (presocratici, Platon, Aristotel, Herodot, Thucydides, Isocrate, Demostene), bizantinologie, cursuri practice: Platon, *Republica*; Lucian din Samosata, *Dialoguri*; Aristotel, *Poetica*); coordonare de lucrări de licență.

- Viorel Panaite, Universitatea din București, Facultatea de istorie, Ciclul de licență. *Curs general*: Istoria Imperiului otoman și a popoarelor din Sud-Estului Europei; cursuri opționale: Islamul și Sud-estul Europei în pragul epocii moderne; Limbă turco-osmană; Paleografie osmană; *Ciclul masteral*: Limbajul islamic al păcii și războiului; *Ciclul doctoral*: Despre arhive, biblioteci, manuscrise, cărți rare și documente. De la cercetarea clasică la epoca internetului.
- Andrei Timotin, curs de master la Universitatea București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Programul de master de Studii religioase; cursuri de master/doctorat la École Pratique des Hautes Études, Paris.
- Florin Țurcanu, cursuri și seminarii la nivel de licență și de master în cadrul Facultății de Științe politice, Universitatea din București.
- Oana Uță, cursuri de istorie a limbii române (*History and Structure of Romanian*, Paper XII lectures: *Early Influences on Romanian – the Greek and the Balkan Sprachbund (linguistic union)*; *Diatopic Variation and the Study of Regional Romanian: phonetics, phonology, and morphology*; *Diatopic Variation and the Study of Regional Romanian: morphology and syntax*) și cursuri practice de limba română la Universitatea din Oxford; membră a comisiilor de evaluare de proiecte de doctorat la Universitatea din Oxford.
- Marilena Vlad, curs de master la Universitatea București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Programul de master de Studii religioase.

COORDONARE DE DOCTORANZI

În prezent, în Institutul de Studii Sud-Est Europene activează doi conducători de doctorate afiliați la SCOSAAR și sunt înscriși trei doctoranzi:

Lia Chisacof, SCOSAAR, Institutul de Studii Sud-Est Europene (2 doctoranzi)

Ioana Feodorov, SCOSAAR, Institutul de Studii Sud-Est Europene (1 doctorand)

Alți patru cercetători din ISSEE conduc doctorate la Universitatea din București:

Viorel Panaite, Universitatea din București, Facultatea de Istorie.

Andrei Pippidi, Universitatea din București, Facultatea de Istorie.

Andrei Timotin, Universitatea din București, Facultatea de Istorie.

Florin Țurcanu, Universitatea din București, Facultatea de Științe Politice.

DIFUZAREA CUNOȘTINȚELOR ȘTIINȚIFICE ÎN SPAȚIUL PUBLIC

Emisiuni TV

1. TV Trinitas, emisiunea de cultură „Europa Christiana”, realizator Sever Voinescu, *Lucrarea ideii ortodoxe*, cu participarea lui Petre Guran - 19 noiembrie 2021.

Emisiuni radio, interviuri

1. Intervi cu Daniel Cain la Europa FM, emisiunea *Piața Victoriei*, realizator Marcel Bartic, 30 noiembrie
2. Intervi cu Petre Guran la Radio Chișinău, „În Occident basarabeni au hotărât definitiv că sunt români!”, 24 Aprilie 2021.

3. Interviu cu Ștefan Petrescu, Podcast, discuție despre revoluția de la 1821 în Grecia, difuzată în 8 aprilie 2021 (episod 2), în colaborare cu Fundația Culturală Greacă.

Articole științifice destinate publicului larg

1. Lia Chisacof, *Carol al II-lea iscodit de englezi*, în „*Historia*”, An XXI nr. 236, septembrie 2021, p.34-42.
2. Ioana Feodorov, *Ouăle de struț din naosul bisericilor: o învățătură duhovnicească străveche*, I, în „*Lumina*”, 17 august 2021, p. 11.
3. Ioana Feodorov, *Ouăle de struț din naosul bisericilor: o învățătură duhovnicească străveche*, II, în „*Lumina*”, 24 august 2021, p. 11.
4. Ioana Feodorov, *Ouăle de struț din naosul bisericilor: o învățătură duhovnicească străveche*, III, în „*Lumina*”, 30 august 2021, p. 11.

Alte evenimente culturale

Ioana Feodorov, prezentarea proiectului TYPARABIC al ISSEE la Webinarul organizat de Biroul de Proiecte și Granturi al Academiei Române (BPG), pe platforma Zoom în data de 19 martie 2021.

Ioana Feodorov, Participare la întâlnirea cu experții externi ai Comisiei Europene, organizat de MCID, pentru prezentarea proiectului ISSEE TYPARABIC-883219-2019 ERC AdG-Horizon 2020 – 28 septembrie 2021.

Oana Uță, comunicarea «*De la lume adunate și iară la lume date*»: imperative și vocative, pregătită pentru grupa de avansați în cadrul „Cursurilor de vară de limba română, de cultură și civilizație românească”, Universitatea din București, 6 august 2021.

Oana Uță, comunicare de popularizare asupra începuturilor scrisului în limba română: *The Romanian Language Day: Special Talk on the first historical document written in Romanian, the famous Neacșu's Letter*, ICR Londra, 31 august 2021.